

Een kleine strijdmacht begaf zich op 6 november in Vlissingen op weg naar Middelburg. De kolonne bestond uit elf Buffalo's van het 11e Royal Tank Regiment onder bevel van majoor Newton-Dunn, die een peloton machinegeweerschutters van het 7e Manchester Regiment, met majoor R.H.B. Johnston als commandant, aan boord hadden. Van het gezelschap maakten ook de Noorse luitenant-tolk Salo (Pedro) Grenning en Joost Kamermans deel uit. De laatste gaf adviezen ten aanzien van de te volgen route. 'Langs het Kanaal was 't vrijwel onmogelijk. De brug bij Souburg was opgeblazen, de bermten lagen vol mijnen', vervolgt hij. 'Ik zette de koers uit via het voormalige vliegveld, dat vol gepoot was met boomstammen, waaraan draden met trek mijnen waren bevestigd. Ik wist waar de mijnen velden lagen en waar afgezaagde bomen stonden, die je bij hoog water niet kon zien. Daarom was het gebiedende eis dat de tien Buffalo's precies in de koers van de eerste reden en voeren, waarin ik zat. Nu waren Buffalo's moeilijk bestuurbaar, op het water waren het net holle vaten, ze deinden heen en weer.

(.....)

"Wat ik (=Johnston) wel zeker wist, was dat we in Middelburg waren, dat er veel te veel burgers rondliepen en dat het snel toenemende aantal Duitse soldaten op het plein (=Markt) niet vijandelijk scheen. Zij waren blijkbaar even verward als wij waren. Ik klampte een Nederlandse politiemans in de menigte aan, en zei hem te zorgen dat alle burgers van het plein zouden verdwijnen. Ongelukkigerwijze was zijn methode om dit te doen het trekken van zijn pistool en snel achter elkaar in de lucht te schieten, daarmee een lichte paniek veroorzakende die de chaos alleen maar groter maakte."

De verrassing was compleet. De Duitsers dachten dat de inundaties hen in de rug volledig dekten. Bovendien dachten ze dat de Buffalo's, die druipend uit het water verschenen, tanks waren. Er was nauwelijks tegenstand, en om 16.30 u. rapporteerde de A Company aan Vlissingen dat het in Middelburg was en dat er onderhandelingen over de overgave aan de gang waren.

Johnston: "Uiteindelijk slaagde ik er in mijn pelotons te lokaliseren en posteerde ze op verschillende punten rond het plein. Ik liet hen daarna achter om de Duitsers zo goed mogelijk te organiseren, en ging op weg om mijn tolk Johnny te vinden, die de opdracht had gekregen een witte vlag te voeren en de Duitse commandant te zoeken. Ik vond zijn Buffalo op een tweede plein [het Damplein], wachtende voor het Duitse hoofdkwartier [Dam 6/8]. Johnny vertelde me dat de Duitse commandant generaal Daser was, en dat hij niet bereid was te spreken of te onderhandelen met iemand beneden de rang van kolonel.

Pedro klopte het hart in de keel, toen hij de deur van Dam no. 8 opende. 'Maar ik kon niet meer terug', vertelde hij aan het Noorse blad Norsk Tidend. 'Ik ging de stoep op, het hoofdkwartier binnen, waar het er uitzag of ze op mij hadden gewacht. Daar stonden ze in een kring met prachtig gepoetste laarzen, gepakte koffers, de revolvers los in de holsters - klaar om zich over te geven. En daar kwam ik binnen, smerig en bemodderd na de tocht met de Buffalo. Met mijn stramste militaire gezicht en in mijn beste Duits eiste ik uit naam van de Opperbevelhebber van de geallieerde strijdkrachten de onvoorwaardelijke overgave van de stad. Ik zei er nog een heleboel bij. Eindelijk kreeg de commandant ook de gelegenheid een woordje te zeggen. Hij wilde weten welke rang ik had. 'Oberleutnant', antwoordde ik. 'Und was sind Sie?' Met een elegant en theatraal gebaar trok hij zijn jaskraag open, zodat wat roods te zien kwam: 'Ich bin ein General'. Dat was een schokkend moment voor Pedro. Het werd nog erger toen de generaal naar voren bracht, dat het voor hem een onmogelijke zaak was zich over te geven aan een gewone eerste luitenant.

Met het oog op het aanzienlijke overwicht van veldgrijs op het plein, leek de tijd rijp voor enige versnelde promotie, en daarmee werd ik op staande voet kolonel en de A-Compagnie een niet nader omschreven, maar zeer krachtige formatie van het Britse leger. Doordat ik een windvrij jack droeg met een oude das rond mijn nek, leek ik meer een zwerver dan een soldaat, en was ik er zeker van dat wanneer generaal Daser mij al accepteerde als officier, hij me net zo goed zou accepteren als kolonel." En zo kon nu de overgave van de stad voortgang vinden in de vorm die volgens de Duitse zienswijze conform de militaire etiquette was. "

Houterman tekent hierbij aan "Menigmaal wordt het verhaal gedaan dat de bevordering gepaard ging met het daadwerkelijk toevoegen van 2 sterren aan de distinctieven van majoor. De hiervoor benodigde sterren (4 stuks) zouden geleverd zijn door in de buurt zijnde officieren en in alle haast zijn aangebracht. Volgens een andere versie zou Johnston zijn distinctieven hebben afgerukt. Deze versies moeten echter gezien Johnston's eigen verhaal alsmede het ontbreken hiervan in primaire bronnen als zeer onwaarschijnlijk worden bestempeld.

"We vonden generaal Daser ijsberende in zijn bureau, omgeven door zijn staf, en in een niet al te vriendelijke stemming. Ik deelde hem mee dat het Britse leger was gearriveerd, dat hij onmiddellijk een "staakt-het-vuren" moest verordonneren, en ik las hem de capitulatievoorwaarden voor die ik van de brigade-generaal had ontvangen en die Pedro nogal vrij vertaalde.

Ook ten aanzien van de officiële capitulatie van generaal Daser plaatst Houterman kanttekeningen bij gebruikelijke versie van het verhaal.

Het rapport van 7/9 RS aangaande de bevrijding van Middelburg spreekt er van dat bij de eerste eis tot overgave van Jones en Pedro, Daser zijn revolver overhandigde, waarop zijn 5 stafofficieren dit eveneens deden. Een officiële

*overgave werd echter geweigerd. Ook toen Johnston zich aandiende, wilde Daser zich nog niet officieel overgeven. Dit zou inhouden dat de officiële overgave de volgende morgen (7 nov.) t.o.v. een generaal (Maj.Gen. Hakewill Smith) plaatsgevonden moet hebben. Deze visie wordt onderstreept door de volgende passage in het boek van de artillerie van de **52nd Lowland Division**: "Brigadier Burns en de **Brigade-Major** (Maj.J. Knox) gingen met de **General Officer Commanding** [divisiecommandant] naar Middelburg om de overgave te accepteren van de Duitse commandant, Gen.Lt. Daser, welke de **BM** escorteerde naar het divisiehoofdkwartier, gevolgd door een wolk van oorlogscorrespondenten en cameramensen."*

Bronnen:

Worsteling om Walcheren, Hen Bollen & Jantien Kuiper-Abee
Buffaloes bevrijden Middelburg, J.N. Houterman